

ชื่อหน่วยงาน สำนักทันต สาธารณสุข กรมอนามัย	<p style="text-align: center;">มาตรฐานการปฏิบัติงาน (Standard Operating Procedure : SOP)</p> <p>ชื่อกระบวนการ ยกระดับคุณภาพหน่วยงานสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ตัวชี้วัด : ความสำเร็จของการจัดการความรู้ (Knowledge Management : KM) และ การขับเคลื่อนการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization : LO)</p>
---	---

1. วัตถุประสงค์ (Objectives)

1.1 เพื่อเป็นแนวทางในการยกระดับคุณภาพองค์กรด้วยการจัดการความรู้ พัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะ และทัศนคติ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์

1.2 ใช้เป็นฐานข้อมูลในการกำหนดแผนในอนาคต เช่น แผนพัฒนารายบุคคล การวางแผนการเติบโตทางสายอาชีพ และการพัฒนาองค์กร

1.3 ใช้เป็นเครื่องมือในการปรับปรุงการจัดการความรู้ ในการแลกเปลี่ยน รวบรวม สร้างการถ่ายทอด แบ่งปัน จัดเก็บ และเผยแพร่ความรู้ เพื่อให้บุคลากรสามารถใช้และต่อยอดความรู้ในการทำงานประจำให้เกิด ประสิทธิภาพและประสิทธิผล บรรลุเป้าหมายของหน่วยงาน

1.4 เพื่อพัฒนาคุณภาพผลงานวิจัย วิชาการ และนวัตกรรม เพื่อนำไปใช้ประโยชน์

1.5 เพื่อพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการจัดการความรู้ วิจัย นวัตกรรม ให้ความรู้ สามารถสร้าง นวัตกรรมและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในองค์กร

1.6 เพื่อพัฒนาระบบการจัดการความรู้ในงานวิจัย วิชาการ และนวัตกรรมเพื่อนำไปใช้ประโยชน์

2. ขอบเขต (Scope)

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ องค์กรคุณภาพคู่คุณธรรมมีสมรรถนะสูง องค์กรแห่งการเรียนรู้มุ่งสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน วิชาการ ในการพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาผลงานที่สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และใช้ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่หรือภาคีเครือข่าย

กระบวนการยกระดับหน่วยงานสู่องค์กรแห่งการเรียนรู้ ครอบคลุมถึงการกำหนดขอบเขตการจัดการ ความรู้ โดยการตัดสินใจเลือกองค์ความรู้หลักขององค์กรที่จะนำไปสู่การจัดทำแผนขับเคลื่อนองค์กรโดยมี เกณฑ์ในการพิจารณา ดังนี้

- 2.1 สอดคล้องกับทิศทางประเด็นยุทธศาสตร์ในระดับของหน่วยงานตนเอง
- 2.2 ทำให้เกิดการปรับปรุงที่เห็นได้ชัดเจน (เป็นรูปธรรม)
- 2.3 มีโอกาสทำได้สำเร็จสูง (โดยพิจารณาความพร้อมด้านคน งบประมาณ เทคโนโลยี วัฒนธรรม องค์กร ระยะเวลาดำเนินการ)
- 2.4 เป็นเรื่องที่คนส่วนใหญ่ในองค์กรต้องการ
- 2.5 ผู้บริหารให้การสนับสนุน
- 2.6 เป็นความรู้ที่ต้องจัดการอย่างเร่งด่วน
- 2.7 เป็นสิ่งที่ทำได้ดี
- 2.8 สิ่งที่เป็นโอกาสพัฒนา

3. คำจำกัดความ (Definition)

องค์กรแห่งการเรียนรู้ (Learning Organization) เป็นส่วนหนึ่งของนโยบายเพื่อขับเคลื่อนองค์กรไปสู่ องค์กรคุณภาพ คุณธรรม มีสมรรถนะสูง องค์กรแห่งการเรียนรู้มุ่งสร้างและพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้าน วิชาการ ในการพัฒนางานวิจัย นวัตกรรม และการจัดการความรู้ เพื่อพัฒนาผลงานที่สร้างสรรค์ มีคุณภาพ และใช้ ประโยชน์ได้จริงในพื้นที่หรือภาคีเครือข่าย

กระบวนการจัดการความรู้ (Knowledge Management Process) หมายถึง กระบวนการที่ทำให้ เกิด การจัดการความรู้ ประกอบด้วย 7 ขั้นตอนดังนี้ 1) การบ่งชี้ความรู้ เช่น พิจารณาว่า วิทยุทัศน์/ พันธกิจ/ เป้าหมาย คืออะไร และเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเรา จำเป็นต้องรู้อะไร, ขณะนี้เรามีความรู้อะไรบ้าง, อยู่ใน รูปแบบใด, อยู่ที่ใคร 2) การสร้างและแสวงหาความรู้ เช่น การสร้างความรู้ใหม่, แสวงหาความรู้จากภายนอก, รักษาความรู้เก่า, กำจัด ความรู้ที่ใช้อย่างไม่ได้แล้ว 3) การจัดการความรู้ให้เป็นระบบ เป็นการวางโครงสร้างความรู้ เพื่อ เตรียมพร้อมสำหรับการเก็บ ความรู้ อย่าง เป็นระบบในอนาคต 4) การประมวลและกลั่นกรองความรู้ เช่น ปรับปรุงรูปแบบเอกสารให้เป็น มาตรฐาน, ใช้ภาษาเดียวกัน, ปรับปรุงเนื้อหาให้สมบูรณ์ 5) การเข้าถึงความรู้ เป็นการทำให้ผู้ใช้ความรู้นั้นเข้าถึง ความรู้ที่ต้องการได้ง่ายและสะดวก เช่น ระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ (IT), Web board, บอร์ดประชาสัมพันธ์ 6) การแบ่งปันแลกเปลี่ยนความรู้ทำได้หลายวิธีการ โดยกรณีเป็น Explicit Knowledge อาจจัดทำเป็น เอกสาร, ฐานความรู้, เทคโนโลยีสารสนเทศ หรือกรณีเป็น Tacit Knowledge อาจจัดทำเป็นระบบ ทีมข้าม สายงาน, กิจกรรมกลุ่มคุณภาพและนวัตกรรม, ชุมชนแห่งการเรียนรู้, ระบบที่ เลี้ยง, การสับเปลี่ยนงาน, การยืมตัว, เวที แลกเปลี่ยนความรู้ เป็นต้น 7) การเรียนรู้ควรทำให้การเรียนรู้เป็น ส่วนหนึ่งของงาน เช่น เกิดระบบการเรียนรู้จาก การสร้างองค์ความรู้ นำ ความรู้ไปใช้เกิดการเรียนรู้และ ประสบการณ์ใหม่ และหมุนเวียนต่อไป

งานวิจัย หมายถึง การศึกษา ค้นคว้า วิเคราะห์ หรือทดลองอย่างเป็นระบบทาง วิทยาศาสตร์ ตาม ระเบียบวิธีการวิจัย โดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการเพื่อให้ค้นพบ ข้อเท็จจริง หรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี หรือแนวทางในการปฏิบัติทั้งงานวิจัยในระบบข้อมูลสารสนเทศวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (ระบบ NRIS) และ แหล่งทุนอื่น ทั้งนี้ประเภทงานวิจัยสามารถดำเนินการได้ทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ โดย เป็นการวิจัยระดับ ไต่ก่ได้ แต่ต้องมีระเบียบวิธีการที่ถูกต้อง ไม่ว่าจะเป็นการศึกษา เชิงพรรณนา (Descriptive Study) การวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental study) การวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action research) เป็นต้น

R2R (Routine to Research) หมายถึง การทำงานวิจัยจากงานประจำ หรือ ทำงานประจำจนเป็น งานวิจัย มุ่งเน้นการนำกระบวนการหรือระเบียบวิธีการวิจัยไป พัฒนาการทำงานประจำของตนให้ดีขึ้น ไม่เน้น ความเป็นเลิศทางวิชาการ แต่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหาจากงานประจำ และใช้ผลของการวิจัยนั้น มา พัฒนา งานประจำที่ตนเองรับผิดชอบ

นวัตกรรม (Innovation) หมายถึง การดำเนินการในสิ่งใหม่ๆ ที่เกิดจากการใช้ความรู้ เทคโนโลยี และ ความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อการพัฒนากรมอนามัยให้บรรลุวิสัยทัศน์ พันธกิจ และยุทธศาสตร์ โดย สามารถพิสูจน์ให้เห็นเชิงประจักษ์

อ้างอิงจาก : [KPI_Temp_form66\(270965\)\(moph.go.th\)](http://KPI_Temp_form66(270965)(moph.go.th))

3.1 ผู้บังคับบัญชา หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักทันตสาธารณสุข และหัวหน้ากลุ่มงาน

3.2 ผู้ที่ได้รับมอบหมาย หมายถึง เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงานและดำเนินการในทุกกิจกรรม หรือให้ ดำเนินการงานใดงานหนึ่งเพื่อขับเคลื่อนตัวชี้วัด

3.3 บุคลากรในสำนักฯ หมายถึง บุคลากรทุกคนในสำนักทันตสาธารณสุข

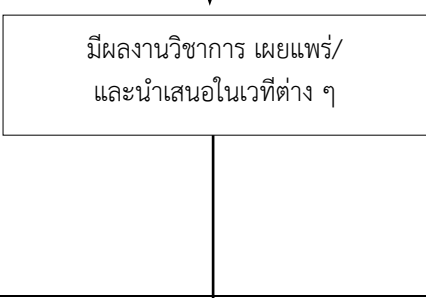
3.4 แผนพัฒนารายบุคคล หมายถึง แผนพัฒนาบุคลากรผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเอง หรือเข้าร่วมอบรมที่จะถูกจัดขึ้นในปีนั้น ๆ เพื่อยกระดับคุณภาพการทำงาน เพิ่มประสิทธิภาพ และประสิทธิผล ตามพันธกิจให้บรรลุเป้าหมาย

4. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

กลุ่มพัฒนาระบบทันตสาธารณสุข สำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย

5. ผังกระบวนการ (workflow) กระบวนการจัดการความรู้

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
1		<ul style="list-style-type: none"> - สํารวจความคิดเห็นของบุคลากรสำนักทันตสาธารณสุขเกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้และความต้องการที่จะพัฒนาตนเอง - รวบรวมความจำเป็นจากแหล่งข้อมูลอื่น ๆ เช่น นโยบาย/กลยุทธ์/ผู้บริหาร/วิสัยทัศน์/พันธกิจ/บทบาทภารกิจ/เป้าหมายของหน่วยงาน - วิเคราะห์และสรุปความต้องการที่จะพัฒนาตนเองตามบทบาทภารกิจหน่วยงาน และกลุ่มงาน 	พ.ย. 65	กลุ่มพท./ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
2		<ul style="list-style-type: none"> - เลือกข้อมูล/ความรู้ที่สำคัญและจำเป็น - กำหนดมาตรการ - จัดทำแผนขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้ (แผนขับเคลื่อนการพัฒนาวิชาการ, แผนพัฒนารายบุคคล, แผนดำเนินการสร้าง หรือพัฒนาผลงานวิชาการ) 	พ.ย. 65	กลุ่มพท./ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
3		<p>เสนอหัวหน้ากลุ่มงานและผู้บังคับบัญชา พิจารณาเห็นชอบแผนพัฒนารายบุคคล</p> <p>เงื่อนไขการตัดสินใจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เห็นชอบ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบแผนขับเคลื่อน ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการต่อตามขั้นตอนที่ 4 - ไม่เห็นชอบ หมายถึง ผู้บังคับบัญชาไม่เห็นชอบแผนขับเคลื่อน ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการทบทวนแก้ไข 	พ.ย. 65	ผู้บังคับบัญชา/กลุ่มพท.
4		<ul style="list-style-type: none"> - ชี้แจงแนวทางการขับเคลื่อนองค์กรแห่งการเรียนรู้เพื่อให้บุคลากรในสำนักฯ รับทราบ ตระหนักถึงความสำคัญ และมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อน 	พ.ย. 65	กลุ่มพท.

ลำดับ	ผังกระบวนการ	รายละเอียดงาน	ระยะเวลา	ผู้รับผิดชอบ
5	 <p>ดำเนินการขับเคลื่อนตามแผน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - กิจกรรมพัฒนาการใช้ประโยชน์จากระบบสารสนเทศด้านสุขภาพช่องปาก - กิจกรรมพัฒนาการจัดการคลังข้อมูลวิชาการบนเว็บไซต์สำนักทันตสาธารณสุข - กิจกรรมขับเคลื่อนการพัฒนาวิชาการ - กิจกรรมขับเคลื่อนแผนพัฒนารายบุคคล (IDP) - กิจกรรมจัดทำแผนดำเนินการสร้าง หรือพัฒนาผลงานวิชาการ จากทุกกลุ่มงานเพื่อคัดเลือกส่งสมัครในเวทีต่างๆ - กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ 1. เรื่องถอดรหัสความสำเร็จของผลงานที่ได้รับรางวัล Like Talk Award และการนำเสนอผลงานวิชาการ 2. เรื่องเขียนขอรับรอง EC กรมอนามัย อย่างไรให้ผ่าน 3. เรื่องเขียนผลงานอย่างไรถึงจะตีพิมพ์ได้เร็วในวิทยาสารทันตสาธารณสุข 4. เรื่องการจัดประชุมออนไลน์อย่างไรไม่ให้เกิดความผิดพลาด - กิจกรรมจัด coaching ผลงาน TPSA /UNPSA - ประชุมวิชาการทันตสาธารณสุขแห่งชาติ - อบรมหลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุขสำหรับทันตแพทย์ ปี 2566 - ประชาสัมพันธ์วิทยาสารทันตสาธารณสุข 	ธ.ค. 65 - ก.ค. 66	บุคลากรในสำนักฯ/ ผู้ที่ได้รับมอบหมาย
6	 <p>มีผลงานวิชาการ เผยแพร่/ และนำเสนอในเวทีต่าง ๆ</p>	มีผลงานวิชาการ วิจัย นวัตกรรม จากงานตามภารกิจ และส่งผลงานของหน่วยงานเผยแพร่/นำเสนอในเวทีต่าง ๆ เช่น TPSA/ TEPGA/ UNPSA/ ประชุมวิชาการ/ LIKE TALK เป็นต้น	ม.ค.- ก.ค. 66	บุคลากรในสำนักฯ
7	 <p>มีการจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ พร้อมใช้งาน</p>	นำผลงานวิชาการ งานวิจัย นวัตกรรมต่าง ๆ ที่ได้จากการขับเคลื่อนงาน มาจัดเก็บให้เป็นระบบ บนคลังข้อมูลวิชาการบนหน้าเว็บไซต์หน่วยงาน สามารถเข้าถึงข้อมูลความรู้ได้ง่าย เผยแพร่สู่สาธารณะ ผ่านฐานข้อมูลผลงานวิชาการของสำนักทันตสาธารณสุข (DMKM)	ก.พ. - ก.ค. 66	บุคลากรในสำนักฯ
8	 <p>กำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน</p>	กำกับ ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนขับเคลื่อน และประเมินผลการดำเนินงานในทุก ๆ เดือน	ก.ค. 66	กลุ่มพท./ผู้ที่ได้มอบหมาย